

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

X. Parentum Vota pro Filijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

CAPVT X.

Parentum Vota pro filijs.

Non minori festiuitate Veteres cum liberos suscepissent, postes ornabant floribus, & coronas suspendebant in lætitiæ signum, & voti solutionem. Hinc Iuuenalis Satyr. ix.

*Tollis enim & Liberis A Florum spargere gaudes
Argumenta viri: foribus s. spende coronas,
Iam pater es.*

Infans enim non habebatur legitimus, nisi Pater præsens, vel absentis loco procurator, infantem terra leuasset, sinuiq; imposuisset. Itaq; tollere infantem, est suum agnoscere, alere in spem familiæ, & hæredem habere. Propterea mox pergit Poeta:

————— *dedimus quod famæ opponere possis.
Iura parentis habes, propter me scriberis hæres,
Legatum omne capis, nec non & dulce caducum.*

Hinc Dea Leuana præses audiebat nascentium, cui primò patres vota faciebant. Infantibus verò iam editis præficerunt Deos ridiculos custodes præfecerunt: Vagitanum nempè, & Fabulinum, cum vagire & fari pueri inciperent; Cuninam, cum in cunis essent; Fascinum cum fascijs inuoluerentur; Ofsilaginem, cum ossa eorundem inciperent firmari; Statilinum, vel Stabilinum, cum iam possent stare; Ruminam, vel Ruminiam, cum lactarent; Edusam & Potinam, cum edere, & potare possent; tandem Pauentinam, quæ pauores ab eis arceret. Iisdem præerant Ianus, Opis, Nascio, siue Natio Dea, Vaticanus, Nundina, Carnea, Orbona, cum orbatu parentibus essent, teste Arnobio Lib. iv. contra Gentiles. Iunoni etiam soboles commendabatur. Vetus est monumentum:

IUNONI. REGINAE

SACR

... LIC. SERENIANVS. V. C. ET. VARI

NIA. ... ACCINA. C. F. PRO. SALVT

... LIAE. SVAE. VARINIAE. SERE

NAE. DICAVERVNT

Quod huic deest ab æui diuturnitate supplet altera ex horto Illustris. Cœsiorum, quibus eruditi magnam Antiquitatum partem acceptam ferunt.

IUNONI

REGINAE

PAEZON

AQVILIAES

BASSILLAES

ACTOR. CVM. PAEZVSA

FILIA. SVA. D. D.

Omnium autem eulentissima est in Ara Capitolij in Domus Augusti conseruationem olim erecta.

I	U	N	O	N	I							
R	E	G	I	N	A	E						
C	O	N	S	E	R	V	A	T	R	I	C	I
L	I	B	E	R	O	R	V	M	.	D	O	
M	V	S	.	A	V	G	V	S	T	I		
D	.	D										

Et verè Iunoni honor iste deferebatur. Quæ namq; primam Coniugum animos inuicem conciliauerat, cuius noua mater senserat opem, à prolis cura fuisse alienam, iniquum videbatur. Quid verò quòd pro filijs Vota Matronis soluta? Huiusmodi in ara legebatur Mediolani:

SECUNDVS. RV

FIANVS

PRO. NATIS SVIS

MATRONIS

V. S. L. M

L 2

Eas

Eas apud veteres religioso cultu habitas persuadent in primis tres Deæ sinu fructuum pleno huic Inscriptioni imminentes in ditone Iuliacensi:

MATRONIS. VACALLI
NEHIS. TIB. CLAVD
MATER NVS. IMP. M

L. M

Eodemq; fuisse loco crediderim reliquas omnes Matronas Romanas, Aserchenas, Rumachas, diuersos a loco, quarum titulos aspiratione, ut rectè monuit Gruterus, ruditatis non expertes nostra secula saxis debent. Et sanè nisi has diuinis honoribus affecissent antiquitus, pro salute Cæsarum ijs neutiquam Vota nuncupassent.

Fata verò prospera Pueris nuper editis cum voto concepta tabulisq; obsignata ipsorum capitibus fuisse subiecta declarat D. Chrysostomus in Epistola ad Galatas, easq; impietatis plenas scribit, & Seneca Epistola 60. *Execrationes parentum* appellat. Ausonius:

Fatis verba notanda.

De quibus Tertullianus de Anima: *ultima die fata ascribenda.*

Filiosque ipsos tamquam Votiuos Dijs fuisse oblatos indicat Claudianus:

Vberibus sanctis immortalisq; Deorum

Crescis adoratus genibus.

Deorum quoque habitu vestitos constat ut tutelam Deorum mererentur. Ita puer ille apud Herodianum, qui libellum, in quo cædes præscribebantur à Commodo, reuelavit, Annoris habitu comparuit. Verus etiam Imperator Pueris alas, & Noti, Austri, siue Boreæ nomen addidit, ut in eius vita notat Spartianus. Cuiusmodi imaginum exempla adhuc in fragmentis lapidum occurrunt.

Nec Parentum animos ulla res magis occupat quam Liberos salus, de qua elegans Inscriptio:

VE-

VENERI. GABI
 NIAE. ET. ALBAN
 AE. S A N C T A E
 P R O . S A L V T E . L
 I V N I I . P R I M I G E N I
 ET. SECUNDINO. FIL
 L. I V N I V S . F E L I X
 P A T R . C V P E D I N I S
 I I . A E R . P . S . P O S .

Tanta verò Puerorum apud veteres cura erat, ut (quod notat Plutarch.) ad auertendam aciem malignam ac fascini plenam, ijs turpicula res in collo quædam suspenderetur, teste Varrone de Lingua Latina Lib. vi. quam forma genitalium virilium fuisse satis ostendit Priapus æneus uncinulo in eiusmodi usum paratus, quem in Museo Illustrissimi Viri D. GASPARIS THVILLERII nuper Christianissimi Regis Galliarum ad Serenissimam Remp. Venetam Legati videre licuit. Fascinum enim vocabatur pudendum virile, quod depelleret Fascinum, cuius auerruncus erat Fascinus Deus. Etiam si Medicus longè doctissimus Hieronymus Mercurialis de morbis puerorum Lib. i. Cap. i. opinetur olim infantium collo appensam fuisse eam Satyrii speciem, quæ vulgo Or. his femina dicitur. Quod procul dubio à Plinio accepit, qui videtur Lib. xix. Cap. iv. id affirmare. Sed pace tanti viri, non sermo est Plinio de puerorum fascino, sed de hortorum tutela. Sic enim ille: *In remedio Satyrica signa, quamquam hortos tutela Veneris &c.* Satyrica enim signa hic deducta videntur à Satyris, quos nemo petulcos esse ignorat, ut ea signa nihil aliud quam verenda denotent.

Liberis autem sanitati restitutis, Castori & Polluci tamquam Dijs magnis Votum esse factum indicat saxum.

CASTORI. ET. POLLUCI. DIIS. MAGNIS
 SVLPITIA. Q. SVLPICII. F. VOTVM
 OB. FILIVM. SALVTI. RESTITVTVM.

Li-

Libertatis etiam redditæ pro filijs parentes vota exsoluisse marmor hoc Romæ prodit, quo pater soli iucundissimæ lucis auctori pro filij restitutione diuinitus veluti monitus tale monumentum statuit.

S O L I . S A C R
C. DVCENIVS
C. LIB. PHOEBVS
FILIVS. ZENONIS
NATVS. IN. SYRIA
NISIBYN. LIBER
FACTVS. ROMAË
EX. VISV
V. S. L. M.

C A P V T X I.

Puerorum Vota, & potissimum Capillitia.

INsitum teneris quoq; puerorum animis fuisse Numinis cultum, satis prodit prima hominis ætas. Pueri nempe posita prætexta virilem togam sumpturi bullas Penatibus dabant. Persius Satyra v, vers. 30.

*Cum primum puido custos mihi purpura cessit
Bullaq; succinctis Laribus donata pependit.*

His enim Dijs commendatam fuisse pueritiam innuit Claudianus in 3. de raptu Proserpinæ:

Infidis natam Laribus commisit alendam.

Bullas tamen alijs quoq; Dijs appensas fuisse non obscurum est. Auream nempe ex catena aurea collo Veneris marmoreæ propè Nemausum inuentæ alligatam se vidisse humanissimis ad me literis testatus est laudatæ memoriæ Nicolaus Fabricius Dominus de Peyresch, cuius nunquam sine dolore meminero. Iunoni itè Bullam cum Scypho & Tripode dicatam constat ex Inscriptione Gruteri ad Hortos Bellaianos Romæ.